

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 776

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 19 noiembrie 2008

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 1.107 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 163, art. 282 alin. 2 și art. 299 din Codul de procedură civilă.....	2-3	Decizia nr. 1.132 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 282 ¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă	16-17
Decizia nr. 1.108 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă.....	3-4	Decizia nr. 1.133 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă	18-19
Decizia nr. 1.109 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă	5-6	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 1.112 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	6-8	1.434. — Hotărâre privind aprobarea încadrării în categoria funcțională a drumurilor județene a unui sector de drum comunal situat în comuna Mirăslău, județul Alba	19
Decizia nr. 1.116 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale	8-10	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 1.119 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385 ¹ alin. 2 cu referire la art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală	10-11	695/2.935. — Ordin al ministrului transporturilor și al ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea Metodologiei de calcul al tarifelor maximele din Tariful intern de călători pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală	20-26
Decizia nr. 1.128 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale.....	12-13	3.209. — Ordin al ministrului economiei și finanțelor pentru aprobarea Normelor privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate	27-31
Decizia nr. 1.129 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori	13-14	4.642. — Ordin al ministrului educației, cercetării și tineretului privind aprobarea programelor școlare pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2, clasele a IX-a — a XII-a.....	31
Decizia nr. 1.130 din 16 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului.....	15-16	4.713. — Ordin al ministrului educației, cercetării și tineretului privind aprobarea programelor școlare pentru discipline de studiu din aria curriculară Limbă și comunicare: Limba și literatura română pentru clasele a V-a — a VIII-a și Limba latină pentru clasa a VIII-a	32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.107

din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 163, art. 282 alin. 2 și art. 299 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 163, art. 282 alin. 2 și art. 299 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Alcom” — S.A. din Galați în Dosarul nr. 4.342/233/2007 al Curții de Apel Galați — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 martie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 4.342 /233/2007, **Curtea de Apel Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 163, art. 282 alin. 2 și art. 299 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Alcom” — S.A. din Galați.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16, 21, 53 și 129, deoarece limitează nejustificat exercitarea căilor de atac împotriva încheierilor premergătoare, care — cu excepția celor prin care s-a întrerupt cursul judecătii — nu pot fi atacate decât odată cu fondul.

Curtea de Apel Galați — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 163, art. 282 alin. 2 și art. 299 din Codul de procedură civilă.

Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 163: *„Nimeni nu poate fi chemat în judecată pentru aceeași cauză, același obiect și de aceeași parte înaintea mai multor instanțe.*

Această excepție se va putea ridica de părți sau de judecător în orice stare a pricinii în fața instanțelor de fond.

Dacă excepția este primită, dosarul se va trimite instanței care a fost mai întâi investită, iar în cazul când pricinile se află în judecata unor instanțe de grade deosebite, la instanța cu grad mai înalt.”;

— Art. 282 alin. 2: *„Împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât odată cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a întrerupt cursul judecătii.”;*

— Art. 299: *„Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului. Dispozițiile art. 282 alin. 2 sunt aplicabile în mod corespunzător.*

Recursul se soluționează de instanța imediat superioară celei care a pronunțat hotărârea în apel.”

Textele constituționale invocate ca fiind încălcate sunt cele ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 129 privitor la folosirea căilor de atac.

Examinând excepția, Curtea reține că asupra constituționalității prevederilor de lege criticate, cu raportare la aceleași dispoziții constituționale ca și în cauza de față, s-a mai pronunțat prin mai multe decizii, statuând în sensul constituționalității acestor prevederi.

Astfel, prin Decizia nr. 1.147 din 4 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 24 ianuarie 2008, Decizia nr. 255 din 6 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 20 mai 2008, Decizia nr. 122 din 19 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 16 aprilie 2008, și Decizia nr. 210 din 28 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 6 mai 2008, Curtea, în esență, a reținut că stabilirea regulii conform căreia încheierile premergătoare — cu excepția celor prin care s-a întrerupt cursul judecătii — nu pot fi atacate cu apel decât odată cu fondul împiedică prelungirea excesivă a duratei procesului și contribuie, prin aceasta, la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

De asemenea, Curtea a mai decis că aceste prevederi din Codul de procedură civilă sunt norme de procedură pe care legiuitorul este abilitat să le instituie în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, cu condiția ca acestea să nu contravină principiilor consacrate de Legea fundamentală și de normele internaționale.

Considerentele și soluția deciziilor mai sus menționate sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 163, art. 282 alin. 2 și art. 299 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Alcom” — S.A. din Galați în Dosarul nr. 4.342/233/2007 al Curții de Apel Galați — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.108

din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de George Nicanor Ene în Dosarul nr. 6.449/1/2007 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală.

La apelul nominal răspunde Dragoș Marian Ene, în calitate de mandatar al autorului excepției, avocatul Constantin Ianculescu din cadrul Baroului București, pentru partea Denisa Mariana Hodărnescu, precum și consilierul juridic Raluca Băloiu din partea Oficiului Român pentru Adopții.

Mandatarul autorului excepției solicită amânarea judecării, întrucât la dosarul cauzei nu au fost comunicate punctele de vedere ale președinților celor două camere ale Parlamentului și Guvernului.

Părțile prezente și reprezentantul Ministerului Public se opun amânării judecării.

În continuare, mandatarul autorului excepției depune o cerere prin care solicită recuzarea judecătorilor Curții.

Curtea, deliberând, respinge cererile formulate, având în vedere prevederile art. 30 alin. (1) și art. 55 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Cauza se află în stare de judecată.

Dragoș Marian Ene solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Depune note scrise în acest sens.

Avocatul Constantin Ianculescu solicită respingerea excepției, invocând jurisprudența Curții Constituționale.

Reprezentantul Oficiului Român pentru Adopții solicită, de asemenea, respingerea excepției. Depune concluzii scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele :

Prin Încheierea din 14 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 6.449/1/2007, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de George Nicanor Ene într-un proces de strămutare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile de lege criticate contravin, în principal, dispozițiilor constituționale ale art. 21, 53, 126 și 127, întrucât judecarea cererilor de strămutare în camera de consiliu și interzicerea exercitării căilor de atac împotriva hotărârilor pronunțate cu privire la aceste cereri este de natură să împiedice accesul liber la justiție și să încalce drepturile justițiabililor.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă, cu următoarea redactare:

„Cererea de strămutare se judecă în camera de consiliu.

[...]

Hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare și nu este supusă niciunei căi de atac. Ea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de instanță înainte de strămutare urmează să fie păstrate.”

Dispozițiile constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 126 referitor la instanțele judecătorești și art. 127 privind caracterul public al dezbaterilor. Mai este invocată și încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 2 alin. (2), art. 4 alin. (2), art. 8, art. 11, art. 15 alin. (2), art. 21, art. 30, art. 36, art. 38, art. 44, art. 52, art. 53, art. 54 alin. 2, art. 57, art. 69, art. 82 alin. (2), art. 125, art. 134 alin. (2) și (4), art. 142, art. 146, art. 147 și art. 148.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că strămutarea procesului civil reprezintă un incident procedural referitor la instanța sesizată cu judecarea pricinii și are ca finalitate înlăturarea suspiciunilor ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea acesteia. Cererea de strămutare formează obiectul unei judecăți distincte și se adresează instanței competente potrivit art. 39 din Codul de procedură civilă, care, soluționând acest incident procedural, se desesizează în mod definitiv. În situația în care instanța a dispus strămutarea, prin hotărârea pronunțată va arăta și în ce măsură actele îndeplinite înainte de strămutare urmează a fi păstrate. Așadar, strămutarea procesului civil nu atrage în mod implicit și necondiționat anularea tuturor actelor de procedură, instanța având posibilitatea de a aprecia cu privire la păstrarea sau, dimpotrivă, refacerea acestora, în baza elementelor probatorii corespunzătoare prezentate de părți. Date fiind motivele de strămutare, actele anterioare vor fi menținute doar în măsura în care nu au fost afectate de poziția lipsită de obiectivitate a

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de George Nicanor Ene în Dosarul nr. 6.449/1/2007 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală. Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

instanței datorată împrejurării pricinii, calității părților sau vrăjmășilor locale.

Autorul excepției consideră că prevederile art. 40 alin. 1 și 4 din Codul de procedură civilă împiedică accesul liber la justiție, întrucât cererea de strămutare se judecă în camera de consiliu, iar hotărârea asupra strămutării nu este supusă niciunei căi de atac.

În jurisprudența sa, Curtea a statuat că accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se înfăptuiește, dar aceasta nu înseamnă, însă, că el trebuie asigurat la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege, deoarece căile de atac sunt stabilite exclusiv de legiuitor.

Prin lege pot fi instituite reguli deosebite, în considerarea unor situații diferite. În acest sens s-a statuat prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994. Așa cum s-a reținut prin aceeași decizie, dispoziția înscrisă la alin. (2) al art. 21 din Constituție, și anume că nicio lege nu poate îngradi accesul la justiție, semnifică faptul că legiuitorul nu poate exclude de la exercitarea unor drepturi pe care le-a instituit nicio categorie sau grup social.

Desigur, este dreptul exclusiv al organului legislativ de a stabili regula potrivit căreia hotărârea de strămutare a pricinii nu este supusă niciunei căi de atac, în considerarea faptului că prin aceasta instanța nu se pronunță asupra fondului, iar exercitarea unor căi de atac ar prelungi nejustificat judecarea definitivă a cauzelor, antrenând, totodată, cheltuieli materiale suplimentare pentru justițiabili.

De altfel, asupra constituționalității alin. 4 al art. 40 din Codul de procedură civilă, Curtea s-a mai pronunțat prin mai multe decizii, ca, de exemplu, Decizia nr. 79 din 8 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 16 februarie 2007, Decizia nr. 624 din 26 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 24 august 2007, și Decizia nr. 468 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 7 iulie 2007.

În aceste decizii Curtea a reținut că hotărârea pronunțată de instanță cu ocazia soluționării cererii de strămutare este rezultatul unui act de administrare a justiției, iar nu de soluționare în fond a unei cauze civile. Astfel, de vreme ce nu se judecă fondul pricinii, nu se poate susține că interesele celor în cauză ar fi prejudiciate, știrbindu-se în acest fel exercițiul drepturilor constituționale invocate.

Considerentele deciziilor mai sus menționate sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

Magistrat-asistent,

Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.109

din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială DP Drumuri Publicitare în Dosarul nr. 1.611/338/2007 al Judecătoriei Zărnești.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, considerând că textele legale criticate nu împiedică accesul liber la justiție al persoanelor aflate în situația reglementată de aceste prevederi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 7 martie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.611/338/2007, **Judecătoria Zărnești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială DP Drumuri Publicitare în cauza ce are ca obiect judecarea contestației la executare formulată de autorul excepției.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale în raport cu dispozițiile art. 21 și 24 din Constituție, precum și cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Se arată că textul de lege limitează posibilitatea părții de a formula apărări de fond, pe calea contestației la executare, la titlurile executorii care nu au fost emise de o instanță judecătorească. De asemenea, prevederile legale se referă și la hotărârile judecătorești nedefinitive, care nu se bucură de autoritate de lucru judecat. Or, nu poate exista același tratament juridic între hotărârile care se bucură de putere de lucru judecat (definitive sau irevocabile) și hotărârile executorii nedefinitive.

Cu privire la art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, autorul excepției susține că este contrar aceluiași dispoziții constituționale, deoarece dispune suspendarea executării, condiționată de depunerea, de către partea care a solicitat suspendarea, a unei cauțiuni. Aceasta creează un evident obstacol în ceea ce privește liberul acces la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil.

Judecătoria Zărnești apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece completarea prevederilor legale criticate în sensul dorit de autorul excepției este inadmisibilă.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că dispozițiile art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă constituie norme de procedură, adoptate de legiuitor în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 399 alin. 3 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 399 alin. 3: *„În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.”*

— Art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă: *„Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune în cuantumul fixat de instanță, în afară de cazul în care legea dispune altfel.”*

Autorul excepției susține că prevederile legale criticate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare, precum și ale art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitor la dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Dispozițiile art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă se referă, în exclusivitate, la contestația la executare împotriva unui titlu executoriu care nu a fost emis de o instanță judecătorească. Prevederea că numai în aceste cazuri se pot invoca apărări de fond împotriva titlului executoriu are la bază tocmai respectarea principiilor constituționale ale accesului la justiție și dreptului la apărare față de persoanele împotriva cărora se exercită executarea silită în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească. Dispozițiile art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă nu prevăd și situația în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu emis de o instanță judecătorească, deoarece, în acest caz, accesul părților la un proces echitabil a fost, în mod evident, asigurat.

În consecință, Curtea reține că nu a fost încălcată niciuna dintre prevederile invocate de autorul excepției.

Asupra criticii având ca obiect dispozițiile art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă, Curtea Constituțională s-a pronunțat

În mai multe rânduri, de exemplu, prin Decizia nr. 226 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 10 mai 2007, respingând excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, Curtea reține că este, de asemenea, neîntemeiată. Astfel, prin Decizia nr. 949 din 30 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 3 decembrie 2007, s-a statuat că, întrucât plata cauțiunii nu constituie o condiție de admisibilitate a contestației la executare, ci exclusiv pentru a

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 399 alin. 3 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială DP Drumuri Publicitare în Dosarul nr. 1.611/338/2007 al Judecătorei Zărnești.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.112

din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „Dual” — S.R.L. în Dosarul nr. 1.614/1.371/2007 al Tribunalului Comercial Mureș — Secția falimente.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, considerând că textele legale criticate nu încalcă nici unul dintre textele constituționale invocate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Sentința nr. 174 din 22 februarie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.614/1.371/2007, Tribunalul Comercial Mureș — Secția falimente a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „Dual” — S.R.L. în cauza ce are ca obiect judecarea cererii de deschidere a procedurii insolvenței față de autorul excepției.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că art. 3 pct. 1 lit. a) din Legea nr. 85/2006 este neconstituțional în raport cu dispozițiile art. 16, 21 și 45 din Constituție, deoarece prevede că neplata unei datorii în termen de 30 de zile de la scadență dă dreptul creditorului de a formula o cerere introductivă de deschidere a procedurii insolvenței asupra debitorului, indiferent care ar fi motivul neachitării datoriei.

Cu referire la critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006, se apreciază că sunt încălcate dispozițiile art. 21, 24, 142 și 146 din Constituție, deoarece legiuitorul recunoaște judecătorului-sindic atributul de a se pronunța asupra sesizării Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate, în sensul de a nu dispune suspendarea cauzei.

Tribunalul Comercial Mureș — Secția falimente apreciază că excepția este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că, prin mai multe decizii, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul constituționalității art. 3 pct.1 lit. a) din Legea nr. 85/2006.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 3 pct. 1 lit. a) și art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, care au următorul conținut:

— Art. 3 pct. 1 lit. a): „*În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:*

1. insolvența este acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor exigibile:

a) insolvența este prezumată ca fiind vădită atunci când debitorul, după 30 de zile de la scadență, nu a plătit datoria sa față de unul sau mai mulți creditori;”

— Art. 8: „[...] (7) Prin derogare de la art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, judecătorul-sindic va putea să nu dispună suspendarea cauzei, în situația în care dispozițiile a căror neconstituționalitate se invocă au făcut obiectul cel puțin al unei decizii pronunțate de Curtea Constituțională.”

Autorul excepției susține că prevederile legale criticate sunt neconstituționale în raport cu următoarele texte din Constituție: art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 45 referitor la libertatea economică, art. 142 și 146 privind structura și atribuțiile Curții Constituționale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Prin Decizia nr. 1.138/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 16 ianuarie 2008, Curtea s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor criticate, constatând netemeinicia criticilor formulate.

Cu acel prilej, s-a reținut că art. 3 pct. 1 lit. a) din Legea nr. 85/2006 instituie „o prezumție de insolvență pentru comerciantul debitor care nu stinge o datorie exigibilă după 30 de zile de la scadență. Instituirea acestei prezumții, cu consecința răsturnării probei în sarcina debitorului, este

justificată însă de necesitatea asigurării celerității în desfășurarea procedurii insolvenței, principiu recunoscut pentru desfășurarea raporturilor de drept comercial, precum și de nevoia de a se evita obligația creditorului de a dovedi starea de insolvență, fapt ce ar fi imposibil în condițiile în care acesta nu are acces la documentele debitorului și la datele privind disponibilitățile bănești ale acestuia [...]” În acest sens, Curtea a reținut că, „potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele privind procedura de judecată, putând institui prevederi speciale în vederea reglementării unor situații deosebite. O situație deosebită o reprezintă și starea de insolvență cauzată de culpa debitorului constând în neplata unei creanțe certe, lichide și exigibile, având un anumit quantum, într-un termen de 30 de zile, și care, sub imperiul celerității specifice soluționării raporturilor comerciale, a impus adoptarea unei proceduri speciale ce are drept scop protejarea patrimoniului debitorului și reîntregirea acestuia, în cazurile în care a fost diminuat prin acte juridice frauduloase, urmărind, în același timp, valorificarea cu eficiență sporită a activelor debitorului, în vederea satisfacerii într-o măsură cât mai mare a creanțelor creditorilor.”

În legătură cu susținerile potrivit cărora art.8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 încalcă prevederile constituționale ale art. 142 alin. (1) referitoare la rolul Curții Constituționale, Curtea s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 1.051 din 13 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 4 decembrie 2007. Astfel, prin acea decizie, trimițând la decizii anterioare ale Curții, respingând excepția, s-a reținut că nu este încălcat art. 142 alin. (1) din Constituție, precum și că, prin derogare de la dispozițiile art. 29 alin.(5) din Legea nr. 47/1992, reglementarea criticată corespunde scopului și caracterului special al procedurii insolvenței, asigurând celeritatea necesară procedurii, fără a leza în vreun fel rolul Curții Constituționale de garant al supremației Constituției și de unică autoritate de jurisdicție constituțională în România. Prin aceeași decizie, s-a mai reținut că dispozițiile art. 8 din Legea nr. 85/2006 constituie norme de procedură a căror stabilire, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, intră în atribuțiile exclusive ale legiuitorului. În virtutea acestor prerogative constituționale, legiuitorul, în considerarea unor situații deosebite, poate să stabilească și reguli de procedură speciale, derogatorii de la regulile dreptului comun.

Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile amintite își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

În consecință, Curtea reține că nu sunt încălcate prevederile art. 16 din Constituție, deoarece textul de lege criticat prezumă insolvența ca fiind vădită numai în anumite condiții, fiind aplicabil în egală măsură tuturor debitorilor aflați în insolvență.

Nu sunt încălcate nici dispozițiile art. 21 și 24 din Constituție, întrucât toate procedurile prevăzute de lege sunt de competența tribunalului în a cărei rază teritorială își are sediul debitorul, partea interesată beneficiind de toate drepturile procesuale, inclusiv dreptul la apărare.

Cât privește critica prevederilor legale față de art. 45 din Constituție, Curtea constată că accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea prin lege a unor limite de exercitare a activităților economice.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și art. 8 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „Dual” — S.R.L. în Dosarul nr. 1.614/1.371/2007 al Tribunalului Comercial Mureș — Secția falimente.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.116

din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent-șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romtrade” — S.R.L. în Dosarul nr. 2.899/3/2008 al Tribunalului București — Secția a VI-a comercială.

La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, avocat Ioana Catona, cu delegație la dosar, iar pentru partea Societatea Comercială „Mega Electric Grup” — S.R.L., avocat Vasile Pantea, cu delegație la dosar.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții dă cuvântul reprezentantului autorului excepției, care solicită admiterea excepției, reiterând motivele invocate în fața instanței de judecată.

Având cuvântul, reprezentantul Societății Comerciale „Mega Electric Grup” — S.R.L. solicită respingerea excepției, întrucât consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ridicate, deoarece criticile formulate cu privire la art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 sunt neîntemeiate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 2.899/3/2008, **Tribunalul București — Secția a VI-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Romtrade” — S.R.L. într-o cauză comercială.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susțin următoarele:

— art. 9 din ordonanță contravine art. 1 alin. (3), art. 20 alin. (2), art. 21, art. 44 alin. (2) și art. 53 din Constituție, precum și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât „decăderea debitorului din dreptul de a contesta creanța prin întâmpinare nu numai că îl privează pe acesta de dreptul la un proces echitabil, ci constituie și un abuz, în condițiile în care aceasta este unica modalitate prin care se poate proba pretenția dedusă judecății”; debitorul nu își poate exercita neîngrădit dreptul la apărare pentru ca interesul său să fie realizat în cadrul unui proces echitabil; nu asigură în mod egal ocrotirea și garantarea dreptului de proprietate, deoarece încheierea pronunțată de instanța de judecată potrivit acestui text de lege este irevocabilă;

— art. 13 din ordonanța criticată încalcă art. 24 alin. (1) și art. 126 alin. (2) din Constituție, art. 6 paragraful 1 teza întâi din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 14 pct. 1 teza întâi din Pactul internațional privind drepturile civile și politice. Încălcarea constă în aceea că îngrădește dreptul părților la un proces echitabil și la o judecată imparțială, precum și dreptul acestora de a „obține un control judiciar real, obiectiv și efectiv, ca urmare a faptului că cererea în anulare se soluționează întotdeauna de către aceeași instanță care a soluționat cererea de emiteră a ordonanței de plată”;

— art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 îngrădește accesul liber la justiție, prin aceea că hotărârea de respingere a cererii în anulare nu poate fi atacată cu recurs, motiv pentru care este în contradicție și cu alin. (5) al art. 13 din ordonanță. De asemenea, alin. (2) al art. 14 este contrar art. 21 alin. (3), art. 24 alin. (1), art. 126 alin. (2) și art. 129 din Constituție, precum și prevederilor din documentele internaționale invocate, „întrucât oferă posibilitatea, fără a se purta un proces pe fondul cauzei, să poată fi emis un titlu executoriu împotriva unui pretins debitor care în mod diligent a acționat în vederea apărării sale legitime.”

Tribunalul București — Secția a VI-a comercială apreciază că: prevederile art. 9 din ordonanța de urgență „încalcă dreptul la un proces echitabil, îngrădind dreptul la apărare”; dispozițiile art. 13 sunt constituționale, deoarece „instanța care soluționează acțiunea în anulare are o altă compunere decât cea care a soluționat cererea privind ordonanța de plată; art. 14 încalcă art. 21 și 24 din Constituție, prin aceea că „debitorul nu are posibilitatea ca în cazul contestației la executare să invoce apărări de fond.”

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 9, art. 13 și art. 14 din ordonanța criticată sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părților prezente și ale reprezentantului Ministerului Public, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 31 octombrie 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 118 din 27 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 2 iunie 2008. Textele de lege menționate prevăd:

— Art. 9: „(1) *Sub sancțiunea decăderii, debitorul poate contesta creanța prin întâmpinare.*

(2) *În cazul în care debitorul contestă creanța, instanța verifică dacă această contestație este întemeiată.*

(3) *În cazul în care contestația este întemeiată, instanța va respinge cererea creditorului printr-o încheiere irevocabilă. În această situație, creditorul poate introduce cerere de chemare în judecată potrivit dreptului comun.”;*

— Art. 13: „(1) *Împotriva ordonanței de plată debitorul poate formula cerere în anulare, în termen de 10 zile de la data comunicării acesteia.*

(2) *Cererea în anulare se soluționează de către instanța competentă pentru judecarea fondului cauzei în primă instanță.*

(3) *Cererea în anulare nu suspendă executarea. Suspendarea va putea fi însă încuviințată, la cererea debitorului,*

numai cu dare de cauțiune, al cărei quantum va fi fixat de instanță.

(4) *Dacă instanța investită admite cererea în anulare, aceasta va anula ordonanța de plată, pronunțând o hotărâre irevocabilă. Prevederile art.9 alin.(3) se aplică în mod corespunzător.*

(5) *Hotărârea prin care a fost respinsă cererea în anulare este irevocabilă.”*

— Art. 14: „(1) *Ordonanța de plată, devenită irevocabilă ca urmare a neintroducerii sau respingerii cererii în anulare, constituie titlu executoriu.*

(2) *Împotriva executării silite a ordonanței de plată debitorul poate face contestație la executare, potrivit dreptului comun. În cadrul contestației nu se pot invoca decât aspecte legate de procedura de executare.”*

Autorul excepției susține că textele de lege menționate contravin prevederilor constituționale ale: art. 1 alin. (3), care garantează drepturile și libertățile cetățenilor, art. 20 alin. (2), referitoare la prioritatea reglementărilor internaționale cuprinse în tratate privind drepturi și libertăți fundamentale ale omului, ratificate de România, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 53, care dispun în legătură cu restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 126 privind instanțele judecătorești și ale art. 129, referitoare la folosirea căilor de atac. Se invocă, de asemenea, încălcarea art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil, precum și a art. 14 paragraful 1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, referitor la egalitatea în fața instanțelor de judecată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă pentru următoarele considerente:

În esență, în opinia autorului excepției, textele de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece contravin dreptului părților la un proces echitabil și o judecată imparțială, îngrădesc dreptul la apărare și permit emiterea titlului executoriu împotriva unui pretins debitor, „fără a se purta un proces pe fondul cauzei”.

Curtea, analizând aceste susțineri, constată că dispozițiile de lege ce fac obiectul prezentei excepții nu încalcă principiile constituționale și din documentele internaționale invocate. Dimpotrivă, art. 9, 13 și 14 cuprinse în cap. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007, intitulat „*Dispoziții procedurale*”, sunt chiar în sensul prevederilor din Constituție considerate ca fiind încălcate, precum și în sensul susținerilor autorului excepției. Astfel: art. 6 din ordonanța de urgență dispune cu privire la cuprinsul cererii privind creanța de plată a prețului, precum și cu privire la înscrisurile doveditoare ale creanței; art. 7 dispune în legătură cu citarea părților, chiar prin publicitate, pentru explicații și lămuriri, precum și pentru a stăruie în efectuarea plății ori pentru a se ajunge la o înțelegere între părți asupra modalităților de plată. Totodată, alin. (4) al acestui articol prevede obligația debitorului de a depune întâmpinare, până cel mai târziu în ziua fixată pentru înfățișare, „*sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai propune probe și de a invoca excepții, în afara celor de ordine publică*”, precum și că, „*în cazul nedepunerii întâmpinării, instanța poate considera aceasta ca o recunoaștere a pretențiilor creditorului*”. Așa fiind, Curtea constată că sancțiunea decăderii prevăzută de text nu numai că nu înlătură dreptul debitorului la apărare, ci este o sancțiune firească în cadrul unei proceduri de urgență cum este cea reglementată de ordonanța de urgență criticată. Mai mult, așa cum s-a arătat, debitorul este citat pentru a depune întâmpinare, pentru a da explicații și lămuriri, adică a formula apărări. În continuare, art. 9, 13 și 14 din ordonanța de urgență stabilesc, sub sancțiunea decăderii, regulile procedurale privind contestarea de către debitor a cererii de creanță, fără ca prin

aceasta să contravină prevederilor constituționale sau convenționale menționate.

De altfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 a fost adoptată pentru a stabili măsuri în scopul combaterii întârzierii executării obligațiilor de plată asumate prin contracte

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

comerciale și pentru stabilirea unei proceduri simplificate de soluționare a acțiunilor în justiție având ca obiect asemenea obligații. Or, potrivit art. 126 din Constituție, competența instanțelor de judecată și procedura în fața acestora se stabilesc prin lege, precum ordonanța criticată.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9, art. 13 și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2007 privind măsurile pentru combaterea întârzierii executării obligațiilor de plată rezultate din contracte comerciale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Romtrade” — S.R.L. în Dosarul nr. 2.899/3/2008 al Tribunalului București — Secția a VI-a comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.119

din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385¹ alin. 2 cu referire la art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385¹ alin. 2 cu referire la art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală, excepție invocată de Marian Cristian Gheorghiu, Victor Șerban, Usein Sali, Traian Vasea și Mihăiță Vasea în Dosarul nr. 441/36/2008 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr.1.879D/2008, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală, excepție invocată de Marian Cristian Gheorghiu, Victor Șerban, Usein Sali, Traian Vasea și Mihăiță Vasea în Dosarul nr. 4.199/118/2007 al Tribunalului Constanța — Secția penală.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.240D/2008 și nr. 1.879D/2008, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Magistratul-asistent referă faptul că autorii excepției Traian Vasea și Mihăiță Vasea au depus concluzii scrise în Dosarul nr. 1.879 D/2008, prin care arată că nu se impune conexarea dosarelor, întrucât obiectul excepțiilor de neconstituționalitate invocate în cele două cauze nu este identic.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, deliberând, după examinarea dosarelor înaintate de instanțele de judecată în fața cărora au fost ridicate cele două excepții de neconstituționalitate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 1.879 D/2008 la Dosarul nr. 1.240 D/2008, care a fost primul înregistrat.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, arătând că textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate de autorii excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 441/36/2008, **Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385¹ alin. 2 în referire la art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală**, excepție invocată de Marian Cristian Gheorghiu, Victor Șerban, Usein Sali, Traian Vasea și Mihăiță Vasea.

Prin Încheierea din 10 septembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 4.199/118/2007, **Tribunalul Constanța — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală**, excepție invocată de Marian Cristian Gheorghiu, Victor Șerban, Usein Sali, Traian Vasea și Mihăiță Vasea.

În motivarea excepției de neconstituționalitate asemănătoare în dosarele conexe, se susține, în esență, că textele de lege criticate încalcă liberul acces la justiție și creează o situație discriminatorie, prin aceea că prevăd posibilitatea exercitării recursului numai împotriva hotărârii prin care instanța se desesizează. Astfel, se ajunge la situația inechitabilă ca anumite încheieri de ședință pronunțate de către instanțe să poată fi supuse controlului judiciar al instanței superioare, prin exercitarea căii de atac a recursului, în termen util, cu respectarea principiului liberului acces la justiție și în condiții de egalitate, în timp ce alte asemenea încheieri să nu poată beneficia de același regim juridic. Se încalcă astfel, în opinia autorilor excepției, și principiul egalității de arme, „prin limitarea drepturilor inculpatului de a formula recurs, în condiții de egalitate în fața legii cu Ministerul Public”, fiind creată o situație de inferioritate între părți și Ministerul Public, deoarece, în cazul în care instanța de judecată respinge cererea de restituire a cauzei la Parchet în vederea refacerii urmăririi penale, părțile interesate nu au deschisă calea de atac a recursului. În opinia autorilor excepției, restrângerea prin aceste dispoziții legale a dreptului celorlalte părți interesate de a folosi calea de atac a recursului nu poate fi justificată prin prisma unor argumente legale de ordin procesual, fiind în contradicție cu dispozițiile constituționale invocate.

Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate nu sunt contrare normelor constituționale invocate.

Tribunalul Constanța — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate nu sunt contrare normelor constituționale invocate.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale, arătând că acestea nu prevăd privilegii sau îngrădiri ale exercitării drepturilor procesuale pentru niciuna dintre părțile procesului penal, nu încalcă principiul accesului liber la justiție și nu implică un tratament juridic diferențiat față de persoane aflate în aceeași situație juridică. Se arată, totodată, că stabilirea condițiilor de exercitare a căilor de atac este atribuit exclusiv al legiuitorului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 385¹ alin. 2 cu referire la art. 332 alin. 4 din Codul de procedură penală, excepție invocată de Marian Cristian Gheorghiu, Victor Șerban, Usein Sali, Traian Vasea și Mihăiță Vasea în Dosarul nr. 441/36/2008 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și, respectiv, în Dosarul nr. 4.199/118/2007 al Tribunalului Constanța — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îi constituie dispozițiile art. 332 alin. 4 și art. 385¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, având următorul cuprins:

— art. 332 alin. 4: *„Împotriva hotărârii de desesizare se poate face recurs de către procuror și de orice persoană ale cărei interese au fost vătămate prin hotărâre, în 3 zile de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.”*

— art. 385¹ alin. 2: *„Încheierile pot fi atacate cu recurs numai o dată cu sentința sau decizia recurată, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs.”*

Dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 privind tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 privind înfăptuirea justiției și ale art. 129 privind folosirea căilor de atac, cu raportare la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că s-a mai pronunțat în jurisprudența sa asupra constituționalității textelor de lege criticate în prezenta cauză, în raport de aceleași texte din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și față de critici similare. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 591 din 8 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.062 din 28 noiembrie 2005, Decizia nr. 285 din 11 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 7 aprilie 2008, și Decizia nr. 554 din 15 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423 din 5 iunie 2008, Curtea a statuat, pentru considerentele acolo reținute, că art. 332 alin. 4 și art. 385¹ alin. 2 din Codul de procedură penală sunt în concordanță cu prevederile constituționale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția pronunțată anterior de Curte, precum și considerentele care au fundamentat-o sunt valabile și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.128
din 16 octombrie 2008referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 din Legea nr. 67/2004
pentru alegerea administrației publice locale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, excepție ridicată de Partidul Democrat Liberal — Organizația Județeană Bacău și Vasile Botomei în dosarele nr. 6.578/180/2008 și nr. 2.324/110/2008 ale Tribunalului Bacău — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în dezbatere problema conexării celor două dosare înregistrate pe rolul său, având în vedere identitatea de obiect a excepțiilor de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării dosarelor.

Reținând identitatea de obiect, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea dispune conexarea Dosarului nr. 1.599D/2008 la Dosarul nr. 1.428D/2008, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 15 mai 2008, pronunțate în Dosarul nr. 6.578/180/2008 și în Dosarul nr. 2.324/110/2008, **Tribunalul Bacău — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale**, excepție ridicată de Partidul Democrat Liberal — Organizația Județeană Bacău și Vasile Botomei.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii susțin că dispozițiile art. 121 din Legea nr. 67/2004 încalcă liberul acces la justiție consacrat de art. 21 din Constituție, precum și dreptul la folosirea căilor de atac reglementat de art. 129 din Constituție, deoarece nu permite exercitarea căii extraordinare de atac a revizuirii prevăzute de art. 322 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră excepția ca fiind neîntemeiată, arătând că soluționarea întâmpinărilor, contestațiilor sau a altor cereri, respectarea procedurii stabilite de lege pentru ordonanța președințială, precum și excluderea căilor extraordinare de atac în materie electorală au fost impuse de necesitatea asigurării operativității în rezolvarea tuturor problemelor legate de desfășurarea alegerilor, precum și de interesul stabilității rezultatelor acestora.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2007, text de lege care are următorul conținut: „(1) *Judecarea de către instanță a întâmpinărilor, contestațiilor și a oricăror alte cereri prevăzute de prezenta lege se face potrivit regulilor stabilite de lege pentru ordonanța președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.*

(2) *Împotriva hotărârilor definitive și irevocabile, pronunțate de instanțele judecătorești potrivit prezentei legi, nu există cale de atac.*”

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 20, art. 21, art. 24, art. 53, art. 76, art. 124, art. 127, art. 133, art. 146, art. 147, art. 148 și art. 154.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în materie electorală, legiuitorul a stabilit o procedură specială de soluționare a întâmpinărilor, contestațiilor și a oricăror alte cereri prevăzute de lege, desfășurată potrivit regulilor stabilite de Codul de procedură civilă pentru ordonanța președințială. Obiectul reglementării — valorificarea drepturilor electorale — a impus adoptarea unei proceduri de judecată care să soluționeze cu celeritate toate cererile adresate instanței. Sub acest aspect, apare ca firească opțiunea legiuitorului de a limita exercițiul căilor de atac doar la căile de atac ordinare, tocmai în scopul de a evita situația unei prelungiri a procesului ca urmare a contestării hotărârilor definitive și irevocabile, prin intermediul căilor extraordinare de atac.

În această materie, ca de altfel oriunde legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de respectarea unei anumite proceduri, nu s-a procedat în acest fel cu intenția de a restrânge accesul liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat a beneficiat, ci, exclusiv, pentru a instaura un climat de ordine,

indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21, prevenind astfel abuzurile și asigurând protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți. De altfel, Curtea a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept — subiectiv sau procesual — nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.

Așa fiind, procedura instituită prin textul de lege criticat are în vedere soluționarea procesului cu celeritate, întrucât, în absența ei, aplicarea regulilor de drept comun ar fi de natură să împiedice desfășurarea procedurilor electorale aflate în curs și

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, excepție ridicată de Partidul Democrat Liberal — Organizația Județeană Bacău și Vasile Botomei în dosarele nr. 6.578/180/2008 și nr. 2.324/110/2008 ale Tribunalului Bacău — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.129
din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție ridicată de Societatea Comercială „Confana Industries” — S.R.L. din comuna Dărmănești, județul Suceava, în Dosarul nr. 5.183/86/2007 al Tribunalului Suceava — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

ar genera o stare de incertitudine cât privește raporturile juridice stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, afectând pentru un timp îndelungat rezultatul alegerilor.

Mai mult, art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, precum și art. 129, care prevede că, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”, atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac. Prin urmare, Curtea constată că textul de lege criticat reprezintă expresia aplicării dispozițiilor constituționale invocate mai sus.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, excepție ridicată de Partidul Democrat Liberal — Organizația Județeană Bacău și Vasile Botomei în dosarele nr. 6.578/180/2008 și nr. 2.324/110/2008 ale Tribunalului Bacău — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.129
din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

La apelul nominal se prezintă partea Societatea Comercială „Telemobil” — S.A. din comuna Balotești, județul Ilfov, prin avocat Andreea Marilena Mihai, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Avocatul prezent susține respingerea excepției ca fiind inadmisibilă, întrucât criticile formulate de autor vizează completarea dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, critica vizând completarea și modificarea textului de lege supus controlului, operațiune ce excedează competenței Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 16 noiembrie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 5.183/86/2007, **Tribunalul Suceava — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000**

privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție ridicată de Societatea Comercială „Confana Industries” — S.R.L. din comuna Dărmănești, județul Suceava.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că prevederile Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori au o arie de aplicare restrânsă, întrucât calificarea persoanelor definite „consumatori” se limitează numai la persoanele fizice, excluzând persoanele juridice de la beneficiul invocării prevederilor legale referitoare la clauzele abuzive și la contractele preformulate. Or, o atare excludere este de natură a contraveni principiilor constituționale privind liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și garantarea dreptului de proprietate.

Tribunalul Suceava – Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal consideră că exprimarea punctului de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate echivalează cu antepunerea asupra fondului cauzei.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție ridicată de Societatea Comercială „Confana Industries” — S.R.L. din comuna Dărmănești, județul Suceava, în Dosarul nr. 5.183/86/2007 al Tribunalului Suceava — Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 18 aprilie 2008, text de lege care are următorul conținut: „*Prin consumator se înțelege orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale.*”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, soluționat într-un termen rezonabil, art. 24 alin. (1) privitor la dreptul la apărare, art. 44 alin. (1) și (2) care consacără dreptul de proprietate privată și art. 53 alin. (2) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt invocate și dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul excepției critică modalitatea de redactare a prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 193/2000, susținând că definiția noțiunii de „consumator” ar trebui să includă și persoana juridică, atunci când aceasta este parte la încheierea unor contracte comerciale ce pot intra sub sfera actului normativ criticat. Așadar, pretinsa neconstituționalitate este dedusă dintr-o omisiune de reglementare pe care însă Curtea Constituțională nu o poate complini, întrucât, potrivit art. 61 din Constituție, „*Parlamentul este (...) unica autoritate legiuitoare a țării*”, modificarea sau completarea normelor juridice fiind atribuții exclusive ale acestuia.

Prin urmare, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului*”, excepția de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă și va fi respinsă ca atare.

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.130
din 16 octombrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de Societatea Comercială „Iomai” — S.A. din Focșani în Dosarul nr. 4.420/231/2007 al Judecătoriei Focșani, precum și de Grigore Abuhnoaie, Elena Abuhnoaie și Societatea Comercială „Casa Grig” — S.R.L. din Iași în dosarele nr. 230/1/2008, nr. 229/1/2008 și nr. 228/1/2008 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția comercială.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Din oficiu, Curtea pune în dezbatere problema conexării celor patru dosare înregistrate pe rolul său, având în vedere că obiectul excepțiilor de neconstituționalitate este identic.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării dosarelor.

Reținând identitatea de obiect, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea dispune conexarea dosarelor nr. 1.494D/2008, nr. 1.495D/2008 și nr. 1.496D/2008 la Dosarul nr. 1.435D/2008, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 31 martie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 4.420/231/2007 al Judecătoriei Focșani și prin încheierile din 28 mai 2008, pronunțate în dosarele nr. 230/1/2008, nr. 229/1/2008 și nr. 228/1/2008 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția comercială, **Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de Societatea Comercială „Iomai” — S.A. din Focșani, respectiv de Grigore Abuhnoaie, Elena Abuhnoaie și Societatea Comercială „Casa Grig” — S.R.L. din Iași.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii arată că reglementarea prevăzută la art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 derogă de la dreptul comun în materia executării silită și creează un regim discriminatoriu între debitori, prin aceea că stabilește o competență diferită a organului de executare silită în materia creanțelor prevăzute de ordonanță, și anume curtea de apel, față de judecătorie sau tribunal, așa cum prevede Codul de procedură civilă.

Pe de altă parte, autorii susțin că instituția Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului nu este prevăzută expres de dispozițiile Constituției și a fost creată în disprețul prevederilor art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (3), art. 44 alin. (2) și art. 126 alin. (2) din Constituție, precum și a art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii, fără discriminări și dreptul la un proces echitabil. Prin actul constitutiv, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului este mai presus de lege, iar dispozițiile art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 încalcă principiul constituțional de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești.

Judecătoria Focșani și Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția comercială apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 24 decembrie 2002, dispoziții care au următorul conținut:

— Art. 44: „*Litigiile în legătură cu creanțele neperformante preluate la datoria publică, în care A.V.A.S. este parte, se soluționează cu respectarea prevederilor prezentului capitol, complete în mod corespunzător cu dispozițiile Codului de procedură civilă.*”;

— Art. 45: „*Cererile de orice natură privind drepturile și obligațiile în legătură cu activele bancare preluate de A.V.A.S., inclusiv cele formulate pentru angajarea răspunderii civile a persoanelor fizice și juridice, altele decât debitorii definiți la art. 38, sunt de competența Curții de apel în a cărei rază teritorială se află sediul sau, după caz, domiciliul pârâtului și se judecă de urgență și cu precădere.*”

Autorii excepției de neconstituționalitate consideră că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea drepturilor și libertăților cetățenești, art. 16 care consacră egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul la un proces echitabil, ale art. 44 alin. (2) privitoare la garantarea dreptului de proprietate și ale art. 126 alin. (2) cu privire la competența instanțelor judecătorești.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, asupra constituționalității prevederilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 referitoare la procedura de soluționare a litigiilor în care Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului este parte, instanța constituțională s-a pronunțat în repetate rânduri, în raport cu aceleleași dispoziții

constituționale invocate și în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 323/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.026 din 5 noiembrie 2004, sau prin Decizia nr. 602/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 523 din 2 august 2007, Curtea a reținut, în esență, că dispozițiile legale criticate reglementează o procedură specială de soluționare a litigiilor privind creanțele neperformante preluate de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, având în vedere natura deosebită a acestor creanțe și strânsa legătură a acestora cu datoria publică, cu bugetul statului și ocrotirea interesului public. Întrucât rațiunile care au stat la baza adoptării soluției anterioare de respingere a criticilor de neconstituționalitate își păstrează valabilitatea și în prezent, aceasta se impune a fi menținută.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 44 și art. 45 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de Societatea Comercială „Iomai” — S.A. din Focșani în Dosarul nr. 4.420/231/2007 al Judecătoriei Focșani, precum și de Grigore Abuhnoaie, Elena Abuhnoaie și Societatea Comercială „Casa Grig” — S.R.L. din Iași în dosarele nr. 230/1/2008, nr. 229/1/2008 și nr. 228/1/2008 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.132
din 16 octombrie 2008

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 282¹ alin. 1
din Codul de procedură civilă**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 282¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Genică Boerică în Dosarul nr. 3.100/197/2006 al Tribunalului Brașov — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde autorul excepției, prin avocat Mihaela Lupu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul autorului excepției susține admiterea criticilor formulate și constatarea neconstituționalității dispozițiilor procedurale, întrucât exceptarea de la exercițiul căii de atac a apelului a anumitor hotărâri pronunțate de instanță contravine prevederilor constituționale ale art. 16 și art. 21.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că în această materie există o bogată jurisprudență a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 25 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 3.100/197/2006, **Tribunalului Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 282¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Genică Boerică.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că, în temeiul dispoziției legale criticate, dacă obiectul

pricinii are o valoare patrimonială mai mică decât cea prevăzută de norma legală, justițiabilii sunt privați de calea de atac ordinară și devolutivă a apelului, împrejurare care constituie o piedică pentru accesul liber la un proces echitabil și care este de natură a crea o discriminare între persoane, bazată pe criterii economice.

Tribunalul Brașov — Secția civilă apreciază excepția ca fiind neîntemeiată, arătând că regimul juridic diferit este determinat de deosebirea de situații, care impune soluții legislative diferite.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că excepția este neîntemeiată, arătând că, din dispozițiile și principiile Legii fundamentale, nu reiese obligativitatea existenței triplului grad de jurisdicție, iar reglementările internaționale în materie nu impun accesul la toate gradele de jurisdicție sau la toate căile de atac prevăzute de legislațiile naționale. Astfel, art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale consacră numai dreptul persoanei la un recurs efectiv în fața unei instanțe naționale, deci posibilitatea de a accede la un grad de jurisdicție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 282¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă, cu următorul conținut: „Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în primă instanță în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreținere, obligații de plată a unei sume de bani sau de predare a unui bun mobil, în valoare de până la 200 milioane lei inclusiv, acțiunile posesorii, cele

referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă, luarea măsurilor asigurătorii, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii și ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, soluționat într-un termen rezonabil.

Examinând excepția, Curtea Constituțională constată că asupra prevederilor legale criticate s-a pronunțat prin mai multe decizii, de exemplu, prin Decizia nr. 440 din 15 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 octombrie 2005.

Cu acel prilej, Curtea a reținut, în esență, că „diferențierea hotărârilor care pot fi sau nu pot fi supuse apelului se face pe criteriul valorii obiectului litigiului, iar nu pe cel al averii și, prin urmare, textul legal criticat nu instituie discriminări pe criteriile prevăzute de art. 4 din Constituție, de natură să aducă atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii.

Regimul juridic diferit este determinat de deosebirea de situații care impune soluții legislative diferite în vederea asigurării celerității soluționării cauzelor aflate pe rolul instanțelor.

Referitor la critica autorilor excepției privind încălcarea prevederilor art. 21 din Constituție, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a statuat că dreptul de acces la tribunale nu este absolut și că, fiind vorba despre un drept pe care convenția l-a recunoscut fără să îl definească în sensul restrâns al cuvântului, există posibilitatea limitărilor implicit admise chiar în afara limitelor care circumscriu conținutul oricărui drept (cauza «Golder împotriva Regatului Unit», 1975). Pentru aceste motive nu poate fi reținută nici încălcarea prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.”

Întrucât criticile de neconstituționalitate privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele cuprinse în decizia menționată își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 282¹ alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Gencă Boerică în Dosarul nr. 3.100/197/2006 al Tribunalului Brașov — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.133
din 16 octombrie 2008referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1
din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Traian Botișel și Iuliana Botișel în Dosarul nr. 1.085/187/2007 al Tribunalului Bihor — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.085/187/2007, **Tribunalul Bihor — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Traian Botișel și Iuliana Botișel.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii apreciază că textul de lege criticat îngrădește nepermis dreptul la un proces echitabil și accesul la un grad de jurisdicție superior prin care să poată fi cenzurată o hotărâre a instanței de fond, în cazul nemotivării recursului, controlul jurisdicțional fiind limitat doar la excepțiile de ordine publică.

Autorii mai arată că, prin recurs efectiv, se înțelege accesul justițiabilului la o instanță superioară, competentă să controleze atât legalitatea, cât și temeinicia hotărârii atacate. Or, în condițiile prevăzute de art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, nemotivarea căii de atac de către justițiabil, care este, în cele mai multe cazuri, o persoană lipsită de pregătire juridică, atrage nulitatea recursului și, deci, pierderea dreptului la un recurs efectiv.

Tribunalul Bihor — Secția civilă consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, text de lege care are următorul conținut: „*Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. 2.*”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul la un proces echitabil și art. 129 privitoare la folosirea căilor de atac, precum și dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat, în jurisprudența sa, asupra constituționalității art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, în raport de aceleași dispoziții constituționale și față de critici similare celor formulate în prezenta cauză. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 312 din 6 aprilie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 4 mai 2006, și Decizia nr. 375 din 17 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 22 mai 2007. Prin deciziile menționate, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, reținând, în esență, că, în privința condițiilor de exercitare a căilor de atac, legiuitorul poate să reglementeze termenele de declarare a acestora, forma în care trebuie să fie făcută declarația, conținutul său, instanța la care se depune, competența și modul de judecare, soluțiile ce pot fi adoptate și altele de același gen, fără ca prin aceasta să se aducă atingere liberului acces la instanță în substanța sa sau principiilor unui proces echitabil. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în *Cauza Beles și alții contra Cehiei* din 12 noiembrie 2002, a constatat că dreptul de acces la un tribunal nu este absolut și se pretează la limitări implicit admise, în special în ceea ce privește condițiile de admisibilitate a unui recurs, având în vedere că presupune reglementarea din partea statului, care se bucură, în această privință, de o anumită marjă de apreciere.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât soluția pronunțată anterior de Curte, cât și considerentele care au fundamentat-o sunt valabile și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 306 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Traian Botișel și Iuliana Botișel în Dosarul nr. 1.085/187/2007 al Tribunalului Bihor — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 16 octombrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea încadrării în categoria funcțională a drumurilor județene a unui sector de drum comunal situat în comuna Mirăslău, județul Alba

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 12 și 13 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă încadrarea unui sector de drum comunal situat în comuna Mirăslău, județul Alba, în categoria funcțională a drumurilor județene, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Anexele nr. 2 și 3 la Hotărârea Guvernului nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale

a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 și 338 bis din 20 iulie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează în mod corespunzător.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:
p. Ministrul internelor și reformei administrative,
Liviu Radu,
secretar de stat
Ministrul transporturilor,
Ludovic Orban

București, 12 noiembrie 2008.
Nr. 1.434.

ANEXĂ

ÎNCADRAREA

în categoria funcțională a drumurilor județene a unui sector de drum comunal situat în comuna Mirăslău, județul Alba

Indicativul drumului propus	Traseul drumului propus	Poziții kilometrice (origine — destinație)	Lungimea (km)	Proveniența
DJ 107 N	DN 1 — Mirăslău — Cicău	0+000 — 2+000	2,000 km	Drum comunal DC 82

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR
Nr. 695 din 26 mai 2008

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR
Nr. 2.935 din 6 octombrie 2008

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei de calcul al tarifelor maxime din Tariful intern de călători pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală

În temeiul prevederilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2006 privind majorarea tarifelor în transportul feroviar de călători pe teritoriul României, aprobată cu completări prin Legea nr. 73/2008, ale art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 367/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările ulterioare,

ministrul transporturilor și ministrul economiei și finanțelor emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de calcul al tarifelor maxime din Tariful intern de călători pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală,

p. Ministrul transporturilor
Septimiu Buzașu,
secretar de stat

prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei și finanțelor,
Cătălin Doica,
secretar de stat

ANEXĂ

METODOLOGIA

de calcul al tarifelor maxime din tariful intern de călători pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală

CAPITOLUL I

Scopul metodologiei

Art. 1. — Prezenta metodologie descrie etapele de desfășurare a activității de avizare a tarifelor maxime prevăzute în Tariful intern de călători, denumit în continuare *TIC*, ce pot fi percepute de operatorii de transport feroviar public de călători pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală.

CAPITOLUL II

Domeniu de aplicare

Art. 2. — Serviciile de transport public feroviar de călători constituie un sector strategic de interes național, un serviciu public esențial pentru societate, care contribuie la libera circulație, la deplasarea persoanelor în interiorul țării și în trafic internațional, cu un grad înalt de siguranță, în condiții ecologice și eficiente, potrivit legii.

Art. 3. — Activitățile de transport feroviar public de călători sunt realizate de către operatori de transport feroviar, persoane juridice române care au ca obiect principal de activitate transporturile de călători pe calea ferată și dețin licență acordată de Ministerul Transporturilor.

Art. 4. — (1) Transportul feroviar public de călători are caracter de serviciu public social. Pentru această activitate Ministerul Transporturilor încheie contracte de servicii publice cu operatorii de transport feroviar în scopul furnizării de servicii de transport adecvate.

(2) Serviciul public social de transport feroviar de călători poate fi concesionat de Ministerul Transporturilor, pe bază de licitație publică, în condițiile legii.

Art. 5. — (1) La propunerea operatorilor de transport feroviar de călători, cu acordul administratorului infrastructurii și cu

consultarea organelor administrației publice locale/județene, Ministerul Transporturilor stabilește nivelul serviciului public minim pentru toate secțiile de circulație ale rețelei feroviare, exprimat în tren-km, pe care îl supune spre aprobare Guvernului, conform Hotărârii Guvernului nr. 2.408/2004 privind metodologia de acordare de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale a diferenței dintre tarife și costuri în transportul feroviar public de călători, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Nivelul serviciului public minim pentru toate secțiile de circulație ale rețelei feroviare va cuprinde pe fiecare secție de circulație numărul de trenuri, pe categorii, ce circulă pe secția respectivă și care reprezintă obligația minimă pentru operatorul feroviar, obligație cuprinsă în contractul de servicii publice încheiat cu Ministerul Transporturilor, în numele statului, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(3) Nivelul serviciului public minim pentru toate secțiile de circulație ale rețelei feroviare se determină cu formula:

$$S_{rețea} = \sum S_j,$$

unde:

j = numărul secției de circulație și are valori cuprinse între 1 și n ;

S_j = pachetul minim social exprimat în tren-km pe fiecare secție de circulație, pe perioada unui an calendaristic, și se determină cu formula:

$$S_j = N_{sj} \times L_{sj},$$

unde:

N_{sj} = numărul de trenuri programate să circule pe o secție de circulație conform planului de mers;

L_{sj} = lungimea secției de circulație.

Art. 6. — La propunerea operatorilor de transport feroviar public de călători și cu acordul ministrului transporturilor, tarifele maxime prevăzute în *TIC* pentru transportul de călători pe

calea ferată — deservire generală se pot stabili/ajusta în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2002, cu modificările ulterioare, cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor, după informarea Guvernului și pe baza acordului acestuia.

Art. 7. — Tarifele maxime prevăzute în TIC se pot ajusta prin aplicarea la tarifele inițiale a modificării parametrului de ajustare, respectiv indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică, de regulă, la un interval de 3 luni, dacă parametrul de ajustare se modifică cu cel puțin 5% față de nivelul existent la data precedentei avizări.

Art. 8. — Limita maximă în cadrul căreia tarifele maxime din TIC pot fi ajustate se determină pe baza următoarei formule de calcul:

$$T_P = T_a \times Y,$$

unde:

T_P = limita maximă a tarifului propus;

T_a = tariful avizat la precedenta stabilire/ajustare;

Y = indicele rezultat din înmulțirea indicilor prețurilor de consum lunari comunicați de Institutul Național de Statistică de la data ultimei stabiliri/ajustări până la data solicitării.

Art. 9. — Sumele alocate din bugetul Ministerului Transporturilor și/sau din bugetele locale pentru plata serviciilor efectuate de către operatorii de transport feroviar de călători în baza contractelor de servicii publice, ca diferență între tarifele stabilite pentru transportul feroviar de călători și costurile reale de transport, precum și pentru compensările plătite de Ministerul Transporturilor în cazul facilităților de călătorie pe calea ferată, acordate prin acte normative unor anumite categorii de călători, se stabilesc conform art. 5 alin. (1)–(8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III

Definiții și abrevieri

Art. 10. — Termenii folosiți în cadrul prezentei metodologii au semnificațiile următoare:

a) *stabilirea tarifelor* — activitatea de analiză și calcul al tarifelor maxime din TIC, potrivit prezentei metodologii, prin care se stabilesc, după caz, structura și nivelurile tarifelor;

b) *ajustarea tarifelor* — activitatea de analiză și calcul al tarifelor maxime din TIC pe baza analizei influențelor în costuri, în limita indicelui rezultat din înmulțirea indicilor prețurilor de consum lunari comunicați de Institutul Național de Statistică de la data ultimei stabiliri/ajustări până la data solicitării;

c) *modificarea tarifelor* — activitatea de analiză și calcul al tarifelor maxime din TIC pe baza modificării structurii costurilor sau a condițiilor de desfășurare a activității comparativ cu situația care a stat la baza stabilirii tarifelor actuale, care conduc la creșterea tarifelor peste evoluția IPC, inclusiv avizarea modificării pe baza formulilor stabilite prin hotărâre a Guvernului în cazul concesiunii;

d) *bilet* — titlu sau contract de transport încheiat cu călătorul, emis conform prevederilor legale;

e) *abonament* — legitimație de călătorie ce permite deplasarea călătorilor utilizatori ai serviciilor de transport public feroviar de călători, emisă conform prevederilor legale;

f) *operator feroviar de transport* — orice operator economic, cu capital de stat sau privat, care a obținut o licență în conformitate cu legislația în vigoare, a cărei activitate principală constă în efectuarea de prestații de transport de marfă și/sau de călători pe calea ferată, tracțiunea fiind asigurată obligatoriu de acest operator economic; acest termen include, de

asemenea, și operatorii economici care asigură numai tracțiunea;

g) *IPC* — indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică;

h) *pachetul minim social* — volumele de transport public de călători ce trebuie realizate pe calea ferată pentru a se asigura libera circulație a persoanelor — cuprinde numărul de perechi de trenuri pentru fiecare categorie de tren, care vor circula zilnic pe fiecare secție de circulație deschisă traficului feroviar de călători, precum și volumul anual de tren-km pentru fiecare secție de circulație și pentru toată rețeaua feroviară.

CAPITOLUL IV

Acte normative de referință

Art. 11. — Prezenta metodologie are la bază următoarele acte normative de referință:

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2001 privind instituirea Tarifului intern de călători în transportul feroviar, aprobată cu modificări prin Legea nr. 299/2002;

c) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2002, cu modificările ulterioare (Ministerul Economiei și Finanțelor a preluat de la Oficiul Concurenței administrarea legislației în domeniul prețurilor, potrivit art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2003 pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări prin Legea nr. 184/2004, cu modificările ulterioare);

d) Hotărârea Guvernului nr. 2.408/2004 privind metodologia de acordare de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale a diferenței dintre tarife și costuri în transportul feroviar public de călători, cu modificările și completările ulterioare;

e) Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 504/501/2005 pentru aprobarea Normelor privind fundamentarea, acordarea și justificarea sumelor primite de la bugetul de stat pentru unele activități desfășurate de unii agenți economici, prin bugetul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, precum și a transferurilor consolidabile acordate bugetelor locale pentru străzile care se vor amenaja în perimetrul destinate construcțiilor de cvartale de locuințe noi în localitățile rurale și urbane.

CAPITOLUL V

Dispoziții generale

Art. 12. — (1) Tarifele maxime care pot fi percepute de operatorii de transport feroviar public de călători pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală sunt cele prevăzute în TIC instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 299/2002.

(2) Tarifele pentru serviciile conexe și auxiliare, inclusiv tarifele de bagaje și mesagerie, se stabilesc, în condițiile legii, prin politicile tarifare ale operatorilor de transport feroviar public de călători și se formează liber pe piață.

Art. 13. — (1) TIC este compus din două părți:

a) partea I, care cuprinde normele privind condițiile și modul de aplicare a tarifelor în transportul feroviar public de călători pe teritoriul României;

b) partea a II-a, care cuprinde tarifele pentru deservirea generală în transportul intern de călători — tarifele pentru trenurile de persoane și suplimentele pentru trenurile accelerate și rapide, clasa I și clasa a II-a, pe zone kilometrice, tarife care se stabilesc cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului

nr. 36/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2002, cu modificările ulterioare.

(2) Nivelul maxim al tarifelor pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală nu poate fi depășit de operatorii de transport feroviar public de călători.

(3) Celelalte tarife practicate în transportul feroviar public de călători, în trafic intern, precum tarifele pentru tren Inter City (IC) și Inter City Expres (ICE), tarifele auxiliare, inclusiv tarifele de bagaje și mesagerie, facilitățile sau reducerile comerciale se vor stabili și se vor aproba de fiecare operator de transport feroviar public de călători, în condițiile legii, se vor forma liber pe piață și se vor aduce la cunoștință publicului călător.

Art. 14. — (1) Principiile avute în vedere la alcătuirea tarifelor de transport feroviar public de călători pe teritoriul României sunt prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 149/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 299/2002.

(2) Perceperea tarifului se face prin încadrarea distanței kilometrice calculate în zonele kilometrice corespunzătoare respectivului tarif.

Art. 15. — (1) În cazul efectuării de servicii publice de transport feroviar de călători pentru anumite categorii de călători care beneficiază de facilități de călătorie pe calea ferată la tarifele de transport, prin actul care a prevăzut acordarea acestor facilități se va asigura compensarea corespunzătoare a operatorului feroviar de transport, până la nivelul costurilor.

(2) Diferențele dintre tarifele stabilite pentru transportul feroviar de călători și costurile reale de transport, la care se adaugă o cotă de profit între 3% și 5%, se primesc de către operatorii de transport feroviar de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, după caz, pe baza contractelor de servicii publice, și constituie plata serviciilor publice sociale pentru transportul feroviar de călători.

(3) Sumele necesare pentru plata serviciilor efectuate de operatorii de transport feroviar de călători în baza contractelor de servicii publice se aprobă anual în bugetul Ministerului Transporturilor, pe baza documentelor justificative primite și verificate de Ministerul Transporturilor, care corelează aceste date cu politica tarifară în domeniu, cu nivelul costurilor pentru operațiile de transport feroviar de călători și cu nivelul prognozat al veniturilor obținute de aceștia din operarea trenurilor cuprinse în pachetul minim social.

Art. 16. — Normele cuprinse în TIC sunt valabile pentru toți operatorii de transport feroviar care au ca obiect de activitate transportul feroviar public de călători.

Art. 17. — Operatorii de transport feroviar licențiați în condițiile legii își organizează evidența contabilă analitică distinct pentru activitățile feroviare necesare asigurării transportului de călători din pachetul minim social, conform prevederilor legale.

CAPITOLUL VI

Avizarea ajustării tarifelor pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală

Art. 18. — Ajustarea tarifelor maxime din TIC pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală se face cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2002, cu modificările ulterioare.

Art. 19. — Ajustarea tarifelor maxime din TIC se realizează la cererea operatorilor de transport feroviar înaintată Ministerului Transporturilor, însoțită de următoarele documente:

- nota de fundamentare privind ajustarea tarifelor;
- situația economico-financiară;
- gradul de acoperire a cheltuielilor de exploatare din veniturile activității de bază realizat în perioada precedentă ajustării;

d) bugetul de venituri și cheltuieli aprobat/propus pentru anul în care se solicită ajustarea;

e) subvențiile și transferurile bugetare;

f) precizări referitoare la consumurile specifice de materii prime, energie, combustibili etc. comparativ cu cele luate în calcul la precedentă ajustare;

g) fișa de calcul pentru fundamentarea tarifelor în transportul de călători pe calea ferată — deservire generală, prevăzută în anexă;

h) orice alte date necesare fundamentării cheltuielilor care stau la baza tarifelor propuse spre avizare.

Art. 20. — (1) Ministerul Transporturilor analizează cererile și documentațiile depuse de operatorii de transport feroviar și elaborează nota de informare a Guvernului în cazul în care consideră că se justifică necesitatea ajustării tarifelor maxime din TIC.

(2) Concomitent cu informarea Guvernului, Ministerul Transporturilor transmite spre analiză Ministerului Economiei și Finanțelor nota de informare cu justificările privind necesitatea ajustării tarifelor maxime din TIC.

(3) După obținerea acordului Guvernului, Ministerul Transporturilor înaintează Ministerului Economiei și Finanțelor solicitarea de avizare a ajustării tarifelor maxime din TIC, însoțită de acordul Guvernului.

(4) Ministerul Economiei și Finanțelor analizează și verifică îndeplinirea criteriilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2002, cu modificările ulterioare, și emite avizul către Ministerul Transporturilor pentru ajustarea tarifelor maxime din TIC.

CAPITOLUL VII

Avizarea stabilirii/modificării tarifelor

Art. 21. — Dacă la analiza proiectului bugetului de venituri și cheltuieli propus Ministerul Transporturilor constată că nu poate asigura subvenția la nivelul fundamentat, deci $S_{alocat} < S_{nec}$ (S_{alocat} — subvenția alocată; S_{nec} — subvenția necesară), se intră în procedura de identificare a soluțiilor pentru echilibrarea financiară, abordându-se două căi:

1. reducerea suplimentară a unor cheltuieli, îndeosebi a celor care nu afectează siguranța circulației, operând totodată modificările ce decurg în standardele de calitate a trenurilor, astfel:

a) creșterea intervalelor între două salubrizări ale garniturilor de tren;

b) reducerea normelor de consum pentru piesele de întreținere la interior, pentru materialele de curățenie, perdele și alte materiale consumabile;

c) renegocierea cu reprezentanții salariaților a normelor de muncă și a condițiilor de recuperare;

d) recalcularea normativelor de supraveghere și pază a garniturilor de tren și subunităților;

e) prelungirea termenului scadent de reparație periodică numai la vagoanele care în urma unei constatări tehnice amănunțite corespund prevederilor instrucțiunilor pentru a fi apte circulației;

Rezultatul acestor revizuri și redirectionări este evaluat în costuri rezultând:

$$C_{TOT rev} = C_{TOTALE} - \Sigma \Delta C$$

unde:

$C_{TOT rev}$ = cheltuieli totale revizuite;

C_{TOTALE} = cheltuieli totale necesare, calculate potrivit pașilor și formulelor de calcul de la art. 24;

$\Sigma \Delta C$ = suma tuturor reducerilor de cheltuieli identificate;

2. calculul majorării tarifelor, necesară pentru echilibrarea financiară.

Sunt posibile două variante de abordare:

a) majorarea integrală necesară aplicată într-o singură etapă, de la începutul anului:

— stabilirea veniturilor totale necesare pentru echilibrare, renunțând la cota de profit de 5% admisă de reglementările legale:

$$V_{TOT nec} = S_{alocat} + C_{TOT rev}$$

— stabilirea venitului mediu de călătorie necesar:

$$V_{mnec} = (V_{TOT nec} - V_{aux} - V_{fin}) / P_{tot}$$

— stabilirea majorării tarifare medii:

$$\Delta V = \frac{V_{mnec}}{V_{ma}} \%$$

b) majorarea medie necesară se realizează prin aplicarea etapizată în funcție de condițiile conjuncturale din anul de calcul.

În acest caz formula de calcul se adaptează în funcție de decizia luată, respectiv numărul de etape de majorare.

Spre exemplu, pentru o majorare în 4 trepte se aplică următoarea formulă:

$$\Delta V = \frac{\Delta V_1 \times 3 + \Delta V_2 \times 3 + \Delta V_3 \times 3 + \Delta V_4 \times 3}{12}$$

unde:

ΔV_{1-4} sunt cele 4 trepte de majorare care se aplică fiecare câte 3 luni până la următoarea majorare.

Art. 22. — Avizarea stabilirii/modificării tarifelor maximele din TIC se realizează la cererea operatorilor de transport feroviar înaintată Ministerului Transporturilor, însoțită de următoarele documente:

a) memoriu tehnico-economic în care se prezintă descrierea condițiilor pentru realizarea pachetului minim social: secțiile de circulație ale rețelei feroviare, numărul de trenuri programate să circule pe fiecare secție, lungimea secțiilor de circulație, dotarea cu mijloace proprii sau închiriate, chiriile pentru spațiile și trenurile închiriate, costul serviciilor informatice asigurate de infrastructura pentru aplicațiile integrate sau pentru utilizarea unor echipamente, costul altor servicii necesare desfășurării activității, volumul total de călători expediați, numărul biletelor cu plata integrală a călătoriei, numărul abonamentelor de călătorie, numărul călătorilor cu facilități de călătorie;

b) fișa de calcul pentru fundamentarea tarifelor în transportul de călători pe calea ferată — deservire generală, prevăzută în anexă;

c) situația cu fundamentarea costurilor și a veniturilor, potrivit prezentei metodologii;

d) situația necesarului de subvenție pentru anul de calcul, care se realizează cu respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 2.408/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu cele ale Ordinului ministrului finanțelor publice și al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 504/501/2005;

e) bugetul de venituri și cheltuieli aprobat/propus;

f) alte date și informații necesare fundamentării cheltuielilor.

Art. 23. — (1) Ministerul Transporturilor analizează cererile și documentațiile depuse de operatorii de transport feroviar și elaborează nota de informare a Guvernului în cazul în care

consideră că se justifică necesitatea stabilirii/modificării tarifelor maximele din TIC.

(2) Concomitent cu informarea Guvernului, Ministerul Transporturilor transmite spre analiză Ministerului Economiei și Finanțelor nota de informare cu justificările privind necesitatea stabilirii/modificării tarifelor maximele din TIC;

(3) După obținerea acordului Guvernului, Ministerul Transporturilor înaintează Ministerului Economiei și Finanțelor solicitarea de avizare a stabilirii/modificării tarifelor maximele din TIC, însoțită de acordul Guvernului.

(4) Ministerul Economiei și Finanțelor analizează și verifică existența tuturor documentelor solicitate, precum și îndeplinirea criteriilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 205/2002, cu modificările ulterioare, și emite avizul către Ministerul Transporturilor pentru stabilirea/modificarea tarifelor maximele din TIC.

Art. 24. — (1) La fundamentarea tarifelor maximele din TIC propuse, cheltuielile totale necesare pentru realizarea pachetului minim social se determină avându-se în vedere structura de trenuri, structura parcului de locomotive și vagoane, normele tehnice de reparații ale materialului rulant impuse de siguranța circulației, programele oficiale privind rata inflației și evoluția principalelor prețuri, angajamentele asumate prin contractele colective de muncă și reglementările legale privind salariul minim, precum și cheltuielile financiare determinate de evoluția cursului valutar și se calculează aplicându-se formula:

$$C_{TOTALE} = C_{ps} + C_{comb-lubr} + C_{en} + C_{rep} + C_{infra} + C_{set} + C_{am} + C_{pers} + C_{fin} + C_{extra}$$

(2) Principalele categorii de cheltuieli se determină astfel:

1. cheltuielile materiale: cu piese de schimb, materii prime, materiale și alte consumabile — C_{ps} — se determină cu formula:

$$C_{ps} = (C_{psa} / S_{retea a}) \times S_{retea} \times (1+r)$$

unde:

C_{psa} = cheltuielile realizate în anul anterior pentru realizarea transportului public;

$S_{retea a}$ = pachetul minim social realizat în anul anterior exprimat în tren-km;

r = rata inflației utilizată la elaborarea bugetului de stat pentru anul de calcul.

2. cheltuielile cu combustibilul și lubrifiții — $C_{comb-lubr}$ — se determină cu formula:

unde:

$$C_{comb-lubr} = (V_{tr} + V_{man} + V_{inc} + V_{tehn}) \times P_{comb} + V_{ul} \times P_{ul} + V_{un} \times P_{un} + V_{ci} \times P_{ci}$$

unde:

V_{tr} = cantitatea de combustibil necesară pentru remorcarea trenurilor, calculată ca produs între tonajele brute ale trenurilor pe tip de tracțiune și consumul specific;

V_{man} = cantitatea de combustibil necesar pentru manevra garniturilor de tren;

V_{inc} = cantitatea de combustibil consumată de agregatele de încălzire a trenurilor;

V_{tehn} = cantitatea de combustibil necesară pentru consumul tehnologic în depouri pentru probe, reglaje, rodaje etc.;

V_{ul} = cantitatea de uleiuri folosite pentru efectuarea schimbului la motoare, transmisii, precum și pentru completarea nivelului la motoare și la crapodinele materialului rulant, în conformitate cu normele tehnice de exploatare a acestor mijloace de transport;

V_{un} = cantitatea de unsoare consistente necesare pentru gresarea cutiilor de unsoare, conform normelor tehnice de exploatare a acestor mijloace de transport;

V_{ci} = cantitatea de combustibil necesară funcționării centralelor de încălzire din unitățile de exploatare feroviare pentru asigurarea încălzirii, precum și pentru asigurarea apei calde necesare condițiilor de igienă a personalului;

P_{comb} , P_{ul} , P_{un} , P_{ci} = prețul mediu estimat pentru anul de calcul pentru combustibil, uleiuri, unsoși și combustibili pentru încălzire;

3. cheltuielile cu energia electrică și apa — C_{en} — se determină cu formula:

$$C_{en} = \sum W_e \times P_e + \sum A_p \times P_a$$

unde:

W_e = cantitatea de energie electrică măsurată de contoarele de pe locomotive și din unitățile de exploatare pe perioada unui an;

A_p = cantitatea de apă măsurată de toate apometrele montate în unitățile de exploatare pe perioada unui an;

P_a , P_e = prețul unitar mediu la energie electrică și apă programat pentru anul de calcul;

4. cheltuielile cu reparațiile — C_{rep} — se determină cu formula:

$$C_{rep} = C_{repv} + C_{repl} + C_{repFF} + C_{SCRL}$$

unde:

C_{repv} = cheltuielile necesare pentru reparațiile planificate la vagoane și se determină cu formula:

$$C_{repv} = N_{rp} \times P_{rp} + N_{rg} \times P_{rg} + N_{rk} \times P_{rk} + N_{rti} \times P_{rti} + C_{repFFv}$$

în care:

N_{rp} , N_{rg} , N_{rk} , N_{rti} = numărul de vagoane ale căror termene scadente tehnic la tipurile de reparații (periodică, generală, capitală și reparații tehnice intermediare);

iar: P_{rp} , P_{rg} , P_{rk} , P_{rti} = prețuri medii pe tip de reparație (periodică, generală, capitală și reparații tehnice intermediare);

C_{repFFv} = cheltuielile necesare pentru reparațiile fondurilor fixe impuse de programele de conformare stabilite cu autoritățile de mediu, programele de îmbunătățire a condițiilor de muncă stabilite cu sindicatele pentru sectorul vagoane;

C_{repl} = cheltuielile necesare pentru reparațiile planificate la locomotive și se determină cu formula:

$$C_{repl} = C_{repLE} + C_{repLDE} + C_{repLDH} + C_{repAM} + C_{repFFI}$$

în care:

C_{repLE} , C_{repLDE} , C_{repLDH} , C_{repAM} = categoriile de mijloace care au norme tehnice specifice de reparații, respectiv locomotive electrice, locomotive diesel electrice, locomotive diesel hidraulice și automotoare;

C_{repFFI} = cheltuielile necesare pentru reparațiile fondurilor fixe impuse de programele de conformare stabilite cu autoritățile de mediu, programele de îmbunătățire a condițiilor de muncă stabilite cu sindicatele pentru sectorul locomotive;

C_{SCRL} = cheltuielile de întreținere a locomotivelor, efectuate de filialele proprii;

C_{repFF} = cheltuielile necesare pentru reparațiile fondurilor fixe impuse de programele de conformare stabilite cu autoritățile de mediu, programele de îmbunătățire a condițiilor de muncă stabilite cu sindicatele, corespunzător sectoarelor conexe activității de transport;

5. costul serviciilor furnizate de infrastructura feroviară — C_{infra} —, format din 3 grupe mari de activități, se stabilește astfel:

$$C_{infra} = C_{acces} + C_{ch} + C_{tel} + C_{info} + C_{alt}$$

unde:

C_{acces} = costurile pentru acces pe infrastructura feroviară și se determină cu formula:

$$C_{acces} = S_{retea} \times T_{acces}$$

unde:

S_{retea} = nivelul serviciului public minim pentru toate secțiile de circulație ale rețelei feroviare, exprimat în tren-km și inclus atât în contractul de activitate al Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A., denumită în continuare CFR — S.A., cât și în contractul de servicii publice al operatorului feroviar;

T_{acces} = tariful mediu ce se plătește pentru circulația unui tren pe distanța de 1 km de infrastructură și se stabilește prin hotărâre a Guvernului;

C_{ch} = cheltuielile pe perioada unui an ale operatorului feroviar cu chirile pentru spațiile și terenurile închiriate de la CFR — S.A. și se determină cu formula:

$$C_{ch} = \sum S_{sp} \times T_{chs} + \sum S_t \times T_{cht}$$

unde:

S_{sp} , S_t = suprafața spațiilor, respectiv a terenurilor ce se află în patrimoniul CFR — S.A. și sunt închiriate operatorului de transport;

T_{chs} , T_{cht} = tariful de închiriere pe m², diferențiat pe tipul de clădire sau teren;

C_{tel} = costul serviciilor de telecomunicații asigurate în rețeaua feroviară;

C_{info} = costul serviciilor informatice asigurate de infrastructură pentru aplicațiile integrate sau pentru utilizarea unor echipamente;

C_{alt} = costul altor servicii furnizate de deținătorul infrastructurii, definite prin anexele la contractul de acces pe infrastructura feroviară;

6. cheltuielile reprezentând servicii efectuate de terți — C_{set} — stabilite pe baza contractelor comerciale atribuite potrivit procedurilor legale pentru prestări de servicii se determină cu formula:

$$C_{set} = \sum C_{paza} + \sum C_{salub} + \sum C_{centr} + \sum C_{pr}$$

unde:

C_{paza} = cheltuieli reprezentând servicii de pază a unităților, a garniturilor de tren, inclusiv cele de transport și colectare de valori;

C_{salub} = valoarea serviciilor de salubritate și igienizare a spațiilor, vagoanelor și locomotivelor;

C_{centr} = serviciile de exploatare, revizie și funcționare a centralelor de încălzire din unitățile de exploatare;

C_{pr} = valoarea contractelor de prestări de servicii încheiate cu Autoritatea Feroviară Română — AFER, institute de proiectare, firme de audit, servicii de cadastru etc.

7. cheltuieli de amortizare a mijloacelor fixe din patrimoniul societății — C_{am} — calculate conform normelor legale:

$$C_{am} = \sum V_{FF} \times n_a$$

unde:

V_{FF} = valoarea fiecărui fond fix înregistrat în contabilitatea operatorului de transport;

n_a = norma de amortizare specifică fiecărui fond fix, calculată în funcție de durata normată de utilizare;

8. cheltuielile cu personalul — C_{pers} — se stabilesc pe baza prevederilor contractului colectiv de muncă, a prevederilor Codului muncii și a reglementărilor legale privind nivelul minim al salariului:

$$C_{pers} = N_{pers} \times V_{bm} \times c$$

unde:

N_{pers} = numărul mediu de salariați prevăzut pentru realizarea pachetului minim al serviciului public;

V_{bm} = venitul mediu brut realizat în anul anterior;

c = coeficientul de creștere salarială pe anul de calcul, negociat și convenit în cadrul contractului colectiv de muncă. Cheltuielile de personal includ și obligațiile legate de salarii și tichete de masă;

9. cheltuieli extraordinare — C_{extra} ;

10. cheltuielile financiare — C_{fin} — se determină cu formula:

$$C_{fin} = C_{fin \text{ an anterior}} \times k$$

unde:

$C_{fin \text{ an anterior}}$ = cheltuielile financiare realizate anterior anului de calcul;

k = coeficientul de creștere al cheltuielilor financiare.

Art. 25. — (1) Determinarea veniturilor totale posibil de obținut:

1. venituri din activitatea de transport public de călători — $V_{tr.căl}$ — prognozate pentru anul de calcul se determină cu formula:

$$V_{tr.căl} = P_{tot} \times V_m$$

unde:

P_{tot} = volumul total de călători km;

V_m = venitul mediu;

2. pe baza structurii trenurilor cuprinse în pachetul minim social $S_{rețea}$, a datelor statistice furnizate de sistemul de ticketing și a studiilor de piață, se determină numărul de călători pe principalele categorii și, respectiv, volumul total de călători km, P_{tot} , astfel:

$$P_{tot} = N_i \times D_i + N_{ab} \times d_{ab} + N_e \times d_e + N_f \times d_f + N_p \times d_p + N_a \times d_a$$

unde:

N = numărul de călători expediați;

D = distanța medie de călătorie, iar indicii reprezintă principalele categorii de călători, astfel:

i = bilete cu plata integrală a călătoriei;

ab = abonamente de călătorie;

e = elevi și studenți;

f = călători cu facilități de călătorie aprobate prin acte normative (pensionari, persoane cu handicap etc.);

p = permise de călătorie pentru salariații unor societăți, membrii de familie sau pensionari;

a = autorizații de călătorie;

3. se stabilește venitul mediu — V_m — pentru anul de calcul, ținând seama de rata inflației utilizată la elaborarea bugetului de stat pentru anul de calcul, cu formula:

$$V_m = V_{ma} \times (1+r)$$

unde:

V_{ma} = venitul mediu anual;

r = rata inflației utilizată la elaborarea bugetului de stat pentru anul de calcul;

4. venituri auxiliare — V_{aux} — venituri din alte activități

$$V_{aux} = V_{aux \text{ an anterior}} \times (1+r)$$

5. venituri financiare — V_{fin}

$$V_{fin} = V_{fin \text{ an anterior}} \times K$$

unde:

K = coeficient de creștere;

6. venituri extraordinare — V_{extra}

7. venituri totale — V_{tot}

unde:

$$V_{tot} = V_{tr.căl} + V_{aux} + V_{fin} + V_{extra}$$

(2) Venitul mediu anual — V_{ma} — se stabilește pe baza structurii medii a rețelei în perioada (anul) de referință, folosind datele din evidențele contabile, astfel:

$$V_{ma} = \frac{\sum V_t + \sum V_f}{P_{tot}}$$

unde:

V_{ma} = venitul mediu anual;

V_t = veniturile rezultate din toate categoriile de legitimații de călătorie încasate prin casierile stațiilor și înregistrate în contabilitate;

V_f = veniturile rezultate din facturarea către ordonatorii de plăți responsabili cu acoperirea contravalorii facilităților legale de călătorie.

Art. 26. — (1) Determinarea necesarului anual de subvenție se calculează pornind de la datele prezentate mai sus, iar alocarea efectivă se realizează cu respectarea strictă a prevederilor cuprinse în:

— Hotărârea Guvernului nr. 2.408/2004, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 504/501/2005.

(2) Subvenția necesară acoperirii costurilor și asigurării unei rate de profit de 5% se determină utilizând formula:

$$S_{nec} = 1,05 \times C_{TOTALE} - V_{tot}$$

unde:

C_{TOTALE} = cheltuielile totale necesare pentru realizarea pachetului minim social;

V_{tot} = veniturile totale din activitatea de transport public de călători.

Art. 27. — Rezultatul calculelor privind necesarul de subvenție se depune la Ministerul Transporturilor pentru aprobare împreună cu proiectul bugetului de venituri și cheltuieli.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 28. — Tarifele maxime pentru transportul de călători pe calea ferată — deservire generală, prevăzute în TIC, care pot fi percepute de operatorii de transport feroviar public de călători pentru deservirea generală se pot stabili, ajusta sau modifica cu respectarea prezentei metodologii.

Art. 29. — Anexa face parte integrantă din prezenta metodologie.

FIȘA DE CALCUL
pentru fundamentarea tarifelor în transportul de călători pe calea ferată — deservire generală

Nr. crt.	Elemente de cheltuieli	U.M.	Actual pe perioada:	Realizat pe perioada:	Propus pe perioada:	Indici față de: actual/realizat
0	1	2	3	4	5	6
I.	NUMĂR DE CĂLĂTORI	mil. căl.				
II.	TOTAL VENITURI — din care:	mii lei				
	A. Venituri din exploatare — din care:	mii lei				
	transportul de călători — deservire generală	mii lei				
	1. Venituri din încasări	mii lei				
	2. Subvenții de exploatare	mii lei				
	3. Venituri auxiliare	mii lei				
	4. Vânzări de mărfuri	mii lei				
	B. Venituri financiare	mii lei				
	C. Venituri extraordinare	mii lei				
III.	TOTAL CHELTUIELI — din care:	mii lei				
	A. Cheltuieli de exploatare — din care:	mii lei				
	transportul de călători — deservire generală	mii lei				
	1. Materii prime, materiale, piese de schimb, alte consumabile	mii lei				
	2. Combustibili și lubrifianți	mii lei				
	3. Energie electrică și apă	mii lei				
	4. Amortizare	mii lei				
	5. Reparații	mii lei				
	6. Cheltuieli cu infrastructura:	mii lei				
	— acces pe infrastructura feroviară	mii lei				
	— chiriile pentru spațiile și terenurile închiriate	mii lei				
	— servicii informatice	mii lei				
	7. Alte cheltuieli (cheltuieli cu paza, salubritatea etc.)	mii lei				
	8. Cheltuieli cu personalul — din care:	mii lei				
	— salarii brute	mii lei				
	B. Cheltuieli financiare	mii lei				
	C. Cheltuieli extraordinare	mii lei				
IV.	PROFIT/PIERDERE	mii lei				
V.	TARIF MEDIU: Venituri din încasări Nr. călători	lei/căl.				

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

ORDIN**pentru aprobarea Normelor privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate**

În baza prevederilor art. 9 din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate,
în temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul economiei și finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin unitățile sale teritoriale, va lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei și finanțelor,
Cătălin Doica,
secretar de stat

București, 31 octombrie 2008.
Nr. 3.209.

ANEXĂ

NORME**privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate**

Art. 1. — În sensul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *autoritate contractantă* — unitatea militară desemnată din cadrul Ministerului Apărării al cărei conducător are calitatea de ordonator de credite, având stabilite competențe de achiziție a bunurilor și prestărilor de servicii pentru realizarea proiectelor NSIP din domeniul de responsabilitate;

2. *fonduri NSIP* — fondurile prevăzute la art. 4 din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate;

3. *proiect NSIP în România* — proiectele definite la art. 2 lit. e) din Legea nr. 294/2007;

4. *contractori* — furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii angajați pentru realizarea proiectelor finanțate din fonduri NSIP, care facturează direct către autoritatea contractantă;

5. *subcontractori* — furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii angajați pentru realizarea proiectelor finanțate din fonduri NSIP, care facturează direct către contractori;

6. *prestare de servicii* — în sensul art. 129 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prin prestare de servicii se înțelege orice operațiune care nu constituie livrare de bunuri, inclusiv execuția de lucrări;

7. *Codul fiscal* — titlul VI din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — (1) Scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007, se poate acorda direct pe baza unui certificat de scutire de taxă pe valoarea adăugată, după cum urmează:

a) prin facturarea fără TVA a livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii de către contractorii înregistrați în scopuri de TVA în România conform art. 153 din Codul fiscal, în favoarea autorității contractante, și de către subcontractorii înregistrați în scopuri de TVA în România conform art. 153 din Codul fiscal către contractori;

b) prin scutirea de TVA, acordată direct pentru:

1. importul de bunuri în România, efectuat direct de către autoritatea contractantă și de către contractori;

2. achiziția intracomunitară de bunuri în România, efectuată de către autoritatea contractantă și pentru care aceasta ar avea obligația plății TVA, conform prevederilor Codului fiscal;

3. serviciile prestate de prestatori nestabiliți în România pentru care obligația plății TVA revine autorității contractante în calitate de beneficiar, în conformitate cu prevederile Codului fiscal;

4. livrările de bunuri realizate de furnizori nestabiliți în România pentru care obligația plății TVA revine autorității contractante potrivit art. 150 alin. (1) lit. g) din Codul fiscal.

(2) Certificatul de scutire de taxă pe valoarea adăugată prevăzut la alin. (1) se solicită de către autoritatea contractantă conform procedurii prevăzute la art. 3.

(3) Pentru operațiunile efectuate înainte de eliberarea certificatului de scutire de TVA sau pentru operațiunile pentru care nu s-a solicitat certificat de scutire de TVA, autoritatea contractantă poate solicita restituirea taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor destinate realizării obiectivelor și proiectelor finanțate din fonduri NSIP. Restituirea taxei se face în condițiile prevăzute la art. 4.

(4) În conformitate cu prevederile art. 128 alin. (2) și art. 129 alin. (2) din Codul fiscal, se consideră că un comisionar care primește de la vânzător o factură pe numele său și emite o factură către cumpărător este considerat din punctul de vedere al TVA cumpărător și revânzător. În scopul aplicării prezentelor norme, comisionarii care vor acționa de această manieră vor fi considerați contractori sau, după caz, subcontractori.

Art. 3. — (1) Certificatul pentru acordarea scutirii directe de TVA prevăzut la art. 2 alin. (2) se eliberează la cererea autorității contractante, de către organul fiscal competent de care aparține aceasta. Modelul certificatului de scutire de taxa pe valoarea adăugată este prezentat în anexa nr. 2.

(2) Autoritatea contractantă trebuie să prezinte următoarea documentație în vederea eliberării certificatului de scutire de taxă pe valoarea adăugată:

a) cererea de eliberare a certificatului de scutire de taxă pe valoarea adăugată, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1;

b) copii de pe documentele care atestă calitatea de persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA, conform art. 153 din Codul fiscal, pentru contractori și, după caz, subcontractori, în cazul operațiunilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a);

c) adresa din partea autorității contractante prin care aceasta să facă dovada că este desemnată de Ministerul Apărării și din care să reiasă suma totală alocată din fonduri NSIP în lei sau în valută, după caz;

d) copie de pe contractele încheiate de autoritatea contractantă cu contractorii și, după caz, copie de pe contractele încheiate de contractori cu subcontractorii.

(3) În certificatul de scutire de TVA se va înscrie suma totală pentru care s-a solicitat scutire de TVA, defalcată pe fiecare din operațiunile prevăzute la art. 2 alin. (1) și pe fiecare contractor și, după caz, pe fiecare subcontractor. Dacă valoarea contractelor este exprimată în valută, pentru conversia în lei se va utiliza cursul de schimb valutar de la data depunerii cererii de eliberare a certificatului la organul fiscal competent. Diferențele în lei dintre sumele înscrise în certificatul de scutire și sumele de la data efectuării operațiunilor, generate de modificarea cursului de schimb valutar, nu vor afecta scutirea de TVA acordată, cu condiția ca sumele în valută aferente operațiunilor să corespundă cu cele din cererea de eliberare a certificatului de scutire și să se încadreze în totalul sumei alocate din fonduri NSIP.

(4) Certificatul de scutire de TVA este valabil pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate de la data eliberării pe toată durata de realizare a obiectivului/proiectului în limita totalului sumei înscrise în acesta. În situația în care, ulterior eliberării certificatului de scutire de taxă pe valoarea adăugată, se schimbă contractorii sau subcontractorii ori se suplimentează fondurile inițiale sau se încheie contracte noi cu contractori/subcontractori pentru realizarea obiectivului sau proiectului, certificatul inițial poate fi modificat sau suplimentat, cu respectarea condițiilor prevăzute de prezentele norme, menționându-se data de la care modificarea/suplimentarea este valabilă.

(5) Contractorii și subcontractorii au obligația să menționeze pe facturile emise numărul și data certificatului în baza căruia facturează în regim de scutire.

Art. 4. — (1) Restituirea taxei pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 2 alin. (3), se efectuează de către organele fiscale teritoriale competente la cererea autorității contractante care a efectuat operațiunile înainte de eliberarea certificatului de scutire de TVA.

(2) Cererile de restituire a taxei pe valoarea adăugată se depun la organul fiscal teritorial de care aparține autoritatea contractantă, trimestrial, cel mai târziu până la sfârșitul lunii următoare încheierii unui trimestru, și vor fi însoțite numai de documente aferente cumpărărilor efectuate în trimestrul pentru care se solicită restituirea taxei pe valoarea adăugată. Nedepunerea în termen și necuprinderea tuturor documentelor justificative atrag pierderea dreptului de restituire a taxei pe valoarea adăugată.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazuri fortuite sau de forță majoră, la solicitarea autorității contractante, ministrul economiei și finanțelor poate aproba repunerea în termen a cererii de restituire a taxei pe valoarea adăugată, în situația în care cererea și/sau documentele justificative nu au fost depuse în termenul prevăzut la alin. (2). Cererile de repunere în termen trebuie depuse la organul fiscal competent împreună cu documentele justificative. Organele fiscale competente vor analiza dacă sunt îndeplinite toate condițiile de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată, prevăzute de prezentele norme, precum și dacă există un caz fortuit sau de forță majoră care să justifice solicitarea repunerii în termen. În urma analizei, organele fiscale competente vor proceda astfel:

a) dacă sunt îndeplinite condițiile de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată și consideră justificată solicitarea, vor întocmi o notă cu propunerea de repunere în termen, care va fi transmisă Direcției de legislație în domeniul TVA din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, în vederea înaintării spre aprobare ministrului economiei și finanțelor;

b) dacă nu consideră justificată solicitarea sau nu sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată, vor comunica solicitanților motivele respingerii cererii de repunere în termen.

(4) Documentația necesară pentru restituirea TVA trebuie să cuprindă:

a) cererea de restituire a TVA, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 3;

b) copie de pe certificatul de înregistrare fiscală al solicitantului;

c) facturi sau alte documente legal aprobate din care să rezulte cuantumul taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor de bunuri și/sau servicii pentru care se solicită restituirea taxei pe valoarea adăugată;

d) dovada plății până la data soluționării cererii pentru bunurile sau serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea taxei pe valoarea adăugată (dispoziții de plată, dispoziții de încasare, ordine de plată, cecuri, extrase de cont, chitanțe, bonuri fiscale emise de aparate de marcat electronice fiscale sau alte documente de plată);

e) adresa din partea autorității contractante prin care aceasta să facă dovada că este desemnată de Ministerul Apărării și din care să reiasă suma totală alocată din fonduri NSIP în lei sau în valută, după caz;

f) copii de pe documentele care atestă calitatea de persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA, conform art. 153 din Codul fiscal, pentru contractori, în cazul operațiunilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a).

(5) Restituirea taxei pe valoarea adăugată se realizează conform procedurii aprobate prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.250/2007 privind aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de restituire a taxei pe valoarea adăugată depuse în condițiile titlului VI „Taxa pe valoarea adăugată” din Legea nr. 571/2003, cu modificările

și completările ulterioare, în cazul operațiunilor scutite de taxa pe valoarea adăugată prevăzute de Codul fiscal.

Art. 5. — Direcția financiar-contabilă din cadrul Ministerului Apărării (gestionarul contului unic al fondurilor) va depune anual o declarație conținând valoarea investițiilor realizate din fonduri

NSIP, la Unitatea de coordonare a relațiilor bugetare cu Uniunea Europeană din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor.

Art. 6. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezentele norme.

*ANEXA Nr. 1
la norme*

MINISTERUL APĂRĂRII

Autoritatea contractantă

Nr./data

C E R E R E
de eliberare a certificatului de scutire de TVA

În conformitate cu prevederile art. 3 din Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.209/2008 pentru aprobarea Normelor privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate, prin prezenta cerere solicităm eliberarea certificatului de scutire de TVA, pentru suma totală de (în lei sau valută, după caz), pentru:

a) livrările de bunuri și prestările de servicii realizate de contractori/subcontractori înregistrați în scopuri de TVA, conform art. 153 din Codul fiscal în România:

1. Contractor contract nr. valoare

 - 1.1. Subcontractor contract nr. valoare
 - 1.2. Subcontractor contract nr. valoare

2. Contractor contract nr. valoare

 - 2.1. Subcontractor contract nr. valoare
 - 2.2. Subcontractor contract nr. valoare

b) importuri efectuate direct de autoritatea contractantă și de contractori:

Contractor/subcontractor contract nr. valoare

Contractor/subcontractor contract nr. valoare

c) achiziții intracomunitare efectuate direct de autoritatea contractantă:

Contractor.....contract nr.valoare.....

Contractor.....contract nr.valoare.....

d) serviciile prestate de prestatori nestabiliți în România pentru care obligația plății TVA revine autorității contractante în calitate de beneficiar, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, și livrările de bunuri realizate de furnizori nestabiliți în România pentru care obligația plății TVA revine autorității contractante potrivit art. 150 alin.(1) lit. g) din Codul fiscal.

1. Contractor.....contract nr.valoare.....

2. Contractor.....contract nr.valoare.....

Certificatul de scutire de TVA solicitat este aferent obiectivului/proiectului

Conducătorul structurii solicitante,

Funcția

Semnătura

NOTĂ:

În situația în care contractele sunt încheiate în valută, nu se face conversie în lei în cerere.

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului/Municipiului București
(Direcția generală de administrare a marilor contribuabili)

**CERTIFICAT
de scutire de TVA**

nr. /data

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate, se acordă scutire de taxă pe valoarea adăugată (autoritatea contractantă din Ministerul Apărării) în valoare totală de, pentru:

a) livrările de bunuri și prestările de servicii realizate de contractori/subcontractori înregistrați în scopuri de TVA, conform art. 153 din Codul fiscal în România:

1. Contractorcontract nr.valoare.....
 - 1.1. Subcontractor.....contract nr.valoare.....
 - 1.2. Subcontractorcontract nr.valoare.....
2. Contractorcontract nr.valoare.....
 - 2.1. Subcontractorcontract nr.valoare.....
 - 2.2. Subcontractorcontract nr.valoare.....

b) importuri efectuate direct de autoritatea contractantă și de contractori:

Contractor/subcontractor.....contract nr.valoare.....
Contractor/subcontractor.....contract nr.valoare.....

c) achizițiile intracomunitare efectuate direct de autoritatea contractantă:

1. Contractor.....contract nr.valoare.....
2. Contractor.....contract nr.valoare.....

d) serviciile prestate de prestatori nestabiliți în România pentru care obligația plății TVA revine autorității contractante în calitate de beneficiar, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, și livrările de bunuri realizate de furnizori nestabiliți în România pentru care obligația plății TVA revine autorității contractante potrivit art. 150 alin. (1) lit. g) din Codul fiscal.

1. Contractor.....contract nr.valoare.....
2. Contractor.....contract nr.valoare.....

Contractorii vor factura fără taxa pe valoarea adăugată bunurile livrate și serviciile prestate, beneficiind de exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente cumpărărilor de bunuri și servicii destinate realizării contractelor.

Pe facturile emise se vor înscrie numărul și data prezentului certificat și denumirea beneficiarului obiectivului/proiectului.

Director executiv,

.....

MINISTERUL APĂRĂRII

Autoritatea contractantă

Nr./data

C E R E R E**de restituire a taxei pe valoarea adăugată**

1. Denumirea solicitantului

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) și ale art. 4 din Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.209/2008 pentru aprobarea Normelor privind scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate realizării în România a proiectelor NSIP, prevăzută la art. 9 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind derularea în România a proiectelor finanțate prin Programul NATO de Investiții în Securitate, prin prezenta cerere solicităm restituirea taxei pe valoarea adăugată în sumă totală de(lei), plătită pentru bunurile și serviciile achiziționate, cu finanțare asigurată din fondurile financiare NSIP.

Restituirea este aferentă obiectivului/proiectului

Solicităm restituirea în contul nr., deschis la

Conducătorul structurii solicitante,

Funcția

Semnătura

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

ORDIN**privind aprobarea programelor școlare pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2, clasele a IX-a — a XII-a**

În baza prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 231/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 366/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației, cercetării și tineretului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programele școlare pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2, clasele a IX-a — a XII-a. Programele sunt cuprinse în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin intră în vigoare începând cu anul școlar 2008—2009. La data intrării în vigoare a prezentului ordin, orice altă dispoziție contrară privind programele școlare pentru disciplina menționată la art. 1 se abrogă.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 4. — Direcția generală management învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ în limbile minorităților și relația cu Parlamentul, Direcția buget-finanțe, patrimoniu și investiții, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, inspectoratele școlare județene/al municipiului București, precum și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educației, cercetării și tineretului,
Cristian Mihai Adomniței

București, 30 iunie 2008.

Nr. 4.642.

*) Anexa se publică ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 776 bis în afara abonamentului, care se poate achiziționa de la Centrul de vânzări și informare al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

ORDIN**privind aprobarea programelor școlare pentru discipline de studiu din aria curriculară Limbă și comunicare: Limba și literatura română pentru clasele a V-a — a VIII-a și Limba latină pentru clasa a VIII-a**

În baza prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 231/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 366/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației, cercetării și tineretului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programa școlară revizuită pentru disciplina Limba și literatura română pentru clasele a V-a — a VIII-a din aria curriculară Limbă și comunicare. Programa este cuprinsă în anexa nr. 1*), care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă programa școlară revizuită pentru disciplina Limba latină pentru clasa a VIII-a din aria curriculară Limbă și comunicare. Programa este cuprinsă în anexa nr. 2*), care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare începând cu anul școlar 2008—2009 pentru programele școlare revizuite la clasele a V-a — a VII-a pentru disciplina Limba română. La data intrării în vigoare a prezentului ordin, orice altă dispoziție

contrară privind programa școlară pentru disciplina menționată la art. 1, clasele a V-a — a VII-a, se abrogă.

Art. 4. — Prezentul ordin intră în vigoare începând cu anul școlar 2009—2010 pentru programele școlare revizuite pentru clasa a VIII-a.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 6. — Direcția generală management învățământ preuniversitar, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, inspectoratele școlare, precum și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educației, cercetării și tineretului,
Cristian Mihai Adomniței

București, 7 iulie 2008.
Nr. 4.713.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 776 bis în afara abonamentului, care se poate achiziționa de la Centrul de vânzări și informare al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 322264